

Samenvatting

Om het juist gebruik van stallingen verder te stimuleren en de kosten die gepaard gaan met fietshandhaving meer kostendekkend te maken, heeft het college besloten per 1 januari 2024 de betaling voor het terughalen van een foutgeparkeerde fiets op het gemeentedeput te verhogen van € 25 naar € 50. Gemeente Maastricht heeft sinds 2020 een actieplan Fietsen en Fietsparkeren. In deze actieplannen staan allerlei maatregelen om het fietsgebruik te laten toenemen en het fietsparkeren beter te ordenen. Ten aanzien van het fietsparkeren is er sprake van drie belangrijke voorwaarden waaraan voldaan moet worden. Allereerst is dat het bijbouwen van fietsenstallingen. Ten tweede zijn dat duidelijke en goed gecommuniceerde regels over fietsparkeren. Ten derde is dat handhaving op fietsen die niet juist gestald of gevaarlijk staan.

Beslispunten

1. Het bedrag van € 25, dat de overtreder betaalt voor het terughalen van een foutgeparkeerde fiets op het gemeentedeput, met ingang van 1 januari 2024 te verhogen tot € 50.

Besluit Burgemeester en Wethouders d.d. 10 oktober 2023:

Conform.

1. Aanleiding

Gemeente Maastricht heeft sinds 2020 een actieplan Fietsen en Fietsparkeren. In deze actieplannen staan allerlei maatregelen om het fietsgebruik te laten toenemen en het fietsparkeren beter te ordenen.

In mei 2021 heeft het college als onderdeel van dit fietsparkeerbeleid besloten dat bij wijze van pilot er een bedrag van € 25 wordt gevraagd om een gehandhaafde fiets bij het fietsdepot op te halen. In juridische zin betekent dit dat de bestuursdwang worden verhaald op de overtreder. In dit besluit is tevens aangegeven deze pilot eind 2022 te evalueren. Dit besluit is weergegeven in bijlage 1.

Om verder vorm te geven aan het a) fietsparkeerbeleid en b) te voldoen aan de evaluatie van bovenstaande pilot, ligt dit collegevoorstel voor.

2. Context

Actieplan fietsparkeren

In oktober 2020 heeft de gemeente Maastricht het actieplan fietsparkeren vastgesteld, klik hiervoor op deze [link](#). In dit plan staan maatregelen genoemd die moeten leiden tot het beter organiseren van fietsparkeren. Het gaat om een combinatie van stallingen bijbouwen, communicatie en overleg met onze partners en handhaving.

Gebied waarbinnen fietsen in voorzieningen moeten staan

Met een beroep op artikel 5.1.11 van de Algemene Plaatselijke Verordening is door het college besloten een gebied aan te wijzen, waarbinnen het verboden is fietsen te stallen buiten daarvoor aanwezige fietsparkeervoorzieningen. Dit gebied is recent uitgebreid in een collegebesluit in januari 2023 en is weergegeven in bijlage 2. Hiermee kan in dit gebied efficiënter worden opgetreden tegen foutgeparkeerde fietsen waarmee de daarmee gepaard gaande overlast wordt tegengegaan. Handhavend optreden gebeurt alleen als er ook voldoende stallingsgelegenheden in de directe omgeving zijn. Als dat nog niet het geval is, worden er eerst stallingen bijgebouwd. Gevaarlijk gestalde fietsen worden altijd verwijderd.

Niet langer dan 14 dagen aaneengesloten stallen

Het college heeft eveneens besloten dat het in bovenstaande gebied ook verboden is om fietsen langer dan 2 weken onafgebroken in daartoe aangebrachte stallingen te parkeren. Dit om te voorkomen dat fietsenstallingen worden gebruikt voor langdurig stallen als mensen op vakantie zijn of anderszins langer de fiets niet gebruiken. Langer stallen dient in principe op eigen terrein of

bijvoorbeeld op de universiteitsterreinen te gebeuren. Daarmee houden we de capaciteit van de stallingen voor gebruik op orde.

Betaling bij ophalen fiets uit depot

In mei 2021 heeft het college als onderdeel van het fietsparkeerbeleid besloten dat bij wijze van pilot er een bedrag van € 25 wordt gevraagd om een gehandhaafde fiets bij het fietsdepot op te halen. In juridische zin betekent dit dat de bestuursdwang wordt verhaald op de overtreder. In dit besluit is tevens aangegeven deze pilot ook te evalueren.

3. Gewenste situatie

Het fietsgebruik is de laatste jaren toegenomen. Gemeente Maastricht voert hier een actief beleid op via het zogenaamde STOP principe (prioriteitsvolgorde van stappen, trappen, openbaar vervoer en de personenauto). Voor fiets zijn in oktober 2020 de actieplannen Fietsen in Maastricht en het Fietsparkeerplan opgesteld, klik hierover op de [link](#). Het fietsen wordt daarmee gestimuleerd en dat betekent ook dat er voldoende fietsparkeergelegenheden moeten zijn om dit te stimuleren en om overlast te voorkomen.

Het Actieplan Fietsparkeren omvat primair het treffen van voldoende parkeerfaciliteiten voor (brom)fietsen op plekken waar deze nodig zijn. Tegelijkertijd worden via een doorlopende communicatielijn de (brom)fietsgebruikers benaderd om de bewustwording van juist parkeren bij de doelgroep te vergroten. Handhaving vormt het sluitstuk op de aanpak van verwaarloosde, verkeerd en te lang geparkeerde fietsen. Het doel van deze maatregelen is om wild parkeren van fietsen buiten stallingen en te lang stallen in parkeervoorzieningen te voorkomen en te beperken. Daarmee wordt de overlast die wordt ervaren van lukraak geparkeerde fietsen verminderd. Overlast die veelal ervaren wordt door mindervaliden bij de doorgang op de stoep. Maar ook overlast voor de bewoners en ondernemers die fietsen tegen hun gevel of etalage aantreffen. Of overlast voor de hulpdiensten die niet meer door de straten kunnen vanwege de vele geparkeerde fietsen.

Als handhaving een fiets verwijderd heeft, worden deze in het fietsdepot aan de Gerardusweg gestald. Het weghalen van fietsen die foutief of te lang gestald staan, dient in juridische termen als een last onder bestuursdwang te worden aangemerkt. Daarvoor mogen op grond van de Algemene wet bestuursrecht kosten in rekening gebracht worden bij de overtreder. De hoogte van het bedrag moet in een redelijke verhouding staan tot de kosten die de gemeente maakt bij de uitvoering van de handhavingsmaatregel en mogen in elk geval niet hoger zijn dan de daadwerkelijke kosten bij de toepassing van bestuursdwang. Deze handhavingsactie omvat het verwijderen van de fiets, vervoer

richting het depot en de opslag van de verwijderde fiets in het depot. De kosten van het effectueren van bestuursdwang in het kader van fietshandhaving worden berekend op ca. € 80 per fiets.

Bij de bepaling van de hoogte van het bedrag bij het ophalen van de fiets uit het fietsdepot is het van belang om rekening te houden met (gemiddelde) prijzen die in de tweedehandsfietsenhandel gehanteerd worden. Bij een al te hoge rekening wordt er al gauw voor gekozen om de fiets niet op te halen bij het depot, maar in plaats daarvan een andere tweedehands fiets te kopen. Ook enkele andere gemeenten worstelen met dit probleem. In bijlage 3 zijn de bedragen genoemd die tot nu toe door andere gemeenten worden gehanteerd.

Voor het terugkrijgen van de fiets wordt sinds 1 oktober 2021 € 25 in rekening gebracht. In de praktijk mag gesteld worden dat deze maatregel wordt gewaardeerd omdat hier een duidelijke signaalfunctie van uit gaat. Voorafgaand aan de invoering van de maatregel bedroeg het percentage opgehaalde fietsen ca. 50 %. Het percentage fietsen dat wordt opgehaald bij het gemeentedept is gelijk gebleven sinds de invoering van deze maatregel. Het bedrag wordt betaald en we ontvangen daarvoor slechts enkele bezwaren. Het bedrag lijkt zelfs nog aan de lage kant want er zijn ook overtreders die meerdere keren de fiets komen afhalen op het depot. Er wordt ook door overtreders wel gezegd dat ze op de hoogte zijn van de regels maar het risico, gezien het lage bedrag en de geringe pakkans, gewoon nemen. Vanuit het principe de overtreder betaalt én om een duidelijk signaal af te geven, stellen we voor het bedrag te verhogen.

Ook heeft over ophoging van het tarief met Swap intensief overleg plaatsgevonden. Swap betaalt namelijk dezelfde tarieven bij het ophalen van de fietsen uit het depot. Swap heeft aangegeven akkoord te zijn met de ophoging en berekent deze kosten door aan de gebruiker. Daarnaast neemt Swap steeds intensievere maatregelen op het preventieve vlak, geheel in samenwerking met fietshandhaving.

Op basis van bovenstaande overwegingen en het overleg met Swap, wordt voorgesteld het bedrag op te hogen naar € 50. Uitgaande van de kostenberekening van € 80 per opgehaalde fiets, blijft de gemeente met dit bedrag ruim binnen de marge van hetgeen bestuursdwang fietshandhaving op jaarbasis kost.

Voorstel is om de maatregel goed te monitoren. Samen met onze partners wordt geëvalueerd wat deze ophoging in de praktijk betekent. Uiteindelijk doel hierbij is om het fietsen te blijven stimuleren maar om het naleefgedrag van de fiets parkeer regels te verhogen en de overlast van foutgeparkeerde fietsen te verminderen.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Fietsen die niet worden opgehaald bij het depot worden naar de Kringloop gebracht. De fietsen worden “om niet” aan de Kringloop verstrekt. Kringloop repareert deze fietsen voor een tweede leven. De reparatie vindt plaats in het nieuwe ambachtscentrum fiets aan de Watermolen 14 waar samengewerkt wordt met de Fietsbank. Het gaat om een ambachtscentrum waarbinnen fietsen worden gerepareerd en gerecycled (circulaire economie) met inzet van mensen die een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. De gerepareerde fietsen worden voor een kleine prijs in de Kringloopwinkel verkocht of gratis weggegeven door de Fietsbank aan mensen die daartoe een indicatie hebben.

5. Effect op de openbare ruimte

De verwachting is dat deze maatregel leidt tot een beter naleefgedrag van de fietsparkeerregels. Dit heeft tot gevolg minder overlast en een minder rommelig beeld.

6. Personeel en organisatie

De invoering van een hoger bedrag voor kostenverhaal zal naar verwachting niet leiden tot een grote verhoging (of verlaging) van het aantal bezwaren/beroepen. Dat zal goed gemonitord worden.

7. Informatiemanagement en automatisering (incl. Smart City)

N.v.t.

8. Financiën

De opbrengsten uit het kostenverhaal worden ingezet om de kosten van bestuursdwang (gedeeltelijk) te dekken.

In 2022 en 2023 zijn er op jaarbasis ongeveer 1.000 fietsen tegen betaling opgehaald. Dat aantal is ca. 50 % van de verwijderde fietsen. Komende tijd zal worden gemonitord wat de effecten zijn van deze ophoging naar € 50. Bijvoorbeeld ten aanzien van het naleefgedrag, het aantal bezwaren en de bereidheid van overtreders om hun fiets terug te halen.

9. Aanbestedingen

N.v.t.

10. Participatie tot heden

In de stadsbrede communicatiecampagne rondom fiets-parkeren zal via diverse kanalen hier vooraf in voldoende mate over gecommuniceerd worden. Ook zal via onze partners zoals de universiteit en de woningbouwverenigingen hierover gecommuniceerd worden.

11. Voorstel

Het bedrag van € 25, dat de overtreder betaalt voor het terughalen van een foutgeparkeerde fiets op het gemeentedeput, met ingang van 1 januari 2024 te verhogen tot € 50.

12. Uitvoering, evaluatie en vervolg

De verhoging van het bedrag gaat in per 1 januari 2024.

Daaraan voorafgaand vindt de publicatie van de nieuwe regel plaats via overheid.nl.

Deze maatregel wordt komende tijd goed gemonitord op de effecten daarvan.